

Regionale uitvoeringsagenda duurzame mobiliteit regio Alkmaar

Inleiding

Aanleiding

De regio Alkmaar zet zich actief in voor een toekomstbestendige, bereikbare, schonere en duurzame mobiliteit. Als regio bestaande uit de gemeenten Alkmaar, Dijk en Waard, en de vier BUCH-gemeenten (Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo), is samenwerking essentieel om de mobiliteitsdoelen te realiseren. Toekomstbestendige mobiliteit vraagt om gezamenlijke inspanning, waarbij de verschillende gemeenten in de regio elkaar versterken en gezamenlijk stappen zetten richting een groenere toekomst.

In 2023 is de uitvoeringslijn van het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) Noord-Holland Flevoland gestart met een impulstraject om de uitvoering van duurzame mobiliteitsmaatregelen bij gemeenten verder te ondersteunen. Dit traject richtte zich op het identificeren van knelpunten en kansen bij de uitvoering van mobiliteitsmaatregelen, en heeft gemeenten gevraagd naar de uitdagingen die ze tegenkomen, hun huidige stand van zaken, en hun specifieke hulpvragen. Door middel van een fysieke gespreksronde langs alle gemeenten van de twee provincies werd input verzameld om de samenwerking en uitvoering te verbeteren.

Uit deze gespreksronde bleek de behoefte om per regio een uitvoeringsagenda voor duurzame mobiliteit op te stellen. Dit document vormt de basis voor een gezamenlijke regionale aanpak die uiteindelijk zal bijdragen aan de bredere Regionale Agenda Mobiliteit (RAM). Het doel is om met concrete, regionale maatregelen en projecten de transitie naar duurzame mobiliteit in de regio Alkmaar te versnellen.

Regionaal Mobiliteitsprogramma Noord-Holland Flevoland

Het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) heeft als doel de CO₂-uitstoot in de sector mobiliteit en transport in Noord-Holland en Flevoland te verminderen. De gezamenlijke doelstelling is om de CO₂-uitstoot in 2030 te reduceren tot een maximale uitstoot van 4,2 megaton. Het streven is echter om deze uitstoot verder terug te brengen, richting 2,2 megaton, in lijn met de doelstellingen van het Klimaatakkoord. Voor de langere termijn moet de CO₂-uitstoot door mobiliteit verder worden gereduceerd, met als uiteindelijk doel een vermindering van 95% in 2050 ten opzichte van het niveau in 1990. Dit zal niet alleen bijdragen aan de klimaatdoelen, maar ook aan de bredere welvaart van de regio. Duurzame mobiliteitsmaatregelen dragen namelijk bij aan verschillende andere maatschappelijke doelen, zoals veiligheid, leefbaarheid, bereikbaarheid en gezondheid. Deze brede welvaartdoelen maken deel uit van de bredere transitie naar een duurzame en toekomstbestendige mobiliteit in de regio.

Rol van het RMP

Het Regionaal Mobiliteitsprogramma ondersteunt, stimuleert, coördineert en jaagt gemeenten aan bij het uitvoeren van duurzame mobiliteitsmaatregelen. Het RMP coördineert samenwerking tussen gemeenten, provincie en experts. Het RMP zorgt ervoor dat gemeenten in de regio met nieuwe maatregelen en acties aan de slag gaan. Dit gebeurt door middel van actiegerichte sessies, waarbij gemeenten samenkomen met experts om concrete acties te formuleren en uit te voeren. Daarnaast zorgt het RMP ervoor dat de voorgestelde maatregelen daadwerkelijk verder worden gebracht en uitgevoerd, door begeleiding en ondersteuning te bieden in het proces.

De monitoring van de voortgang van duurzame mobiliteit is een andere belangrijke taak van het RMP. Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een monitor die de effectiviteit van maatregelen van gemeenten inzichtelijk maakt, waardoor bijgestuurd kan worden om de doelen te behalen. Eind 2025 wordt een eerste versie van deze monitor verwacht. Dit document wordt gebruikt als input voor de monitor die ontwikkeld wordt.

1.3 Maatregelpakketten

Om gemeenten te ondersteunen in de keuze voor de best passende duurzame mobiliteitsmaatregelen voor hun regio, hebben het Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP), MRA-Elektrisch, Platform Smart Mobility, de Regionale Uitvoeringsagenda Stadslogistiek (RUAS), de Duurzame Gedragsaanpak (onderdeel van SBaB) gezamenlijk drie maatregelpakketten opgesteld. Deze pakketten bestaande uit vijf tot tien maatregelen zijn ontwikkeld om focus en sturing te bieden aan gemeenten bij de uitvoering van duurzame mobiliteitsmaatregelen, door het combineren van maatregelen die elkaar versterken en gezamenlijk de grootste impact hebben op CO₂-reductie. De drie maatregelpakketten zijn:

- **Verduurzaming logistiek**
- **Deelmobiliteit, MaaS en Hubs**
- **Werkgerelateerde Personenmobiliteit**

De potentie van deze pakketten om bij te dragen aan de CO₂-reductiedoelstellingen is door CE Delft onderzocht. Wat betreft de effectiviteit van de pakketten blijkt dat:

- Alleen door een ambitieuze inzet van alle drie de maatregelpakketten gezamenlijk komt de 55% CO₂-reductie doelstelling binnen bereik.
- **Duurzame logistiek** het meeste effect heeft op de vermindering van CO₂-uitstoot.
- **Deelmobiliteit, MaaS en Hubs** het meest kosteneffectief is.
- Voor alle pakketten geldt dat de kosteneffectiviteit toeneemt naarmate het ambitieniveau wordt verhoogd.

Voor de uitvoering van alle maatregelpakketten bestaan belangrijke randvoorwaarden die in acht genomen moeten worden, zoals:

- **Voldoende netcapaciteit** voor de transitie naar Zero Emissie (ZE) voertuigen.
- Beschikbaarheid van de juiste **infrastructuur**, zowel fysiek (zoals laadstations) als digitaal.
- **Beschikbaarheid van alternatieven**, zoals ZE-voertuigen en voldoende openbaar vervoer (OV)-capaciteit.
- **Samenwerking en inzet van overheden**, waarbij zowel het Rijk, provincies, de Vervoerregio Amsterdam (VRA) als gemeenten een cruciale rol spelen.

Aanpak

Niet ieder van de bovengenoemde maatregelpakketten past bij iedere regio. Daarom werken we per regio één, twee of alle drie de maatregelpakketten stapsgewijs uit, te beginnen bij één pakket. Binnen een pakket wordt aan de hand van de behoefte en ambities/visies van de gemeenten de focus gelegd op één of meerdere maatregelen. De regio Alkmaar is in mei 2024 gestart met het uitwerken van het maatregelpakket **Deelmobiliteit, MaaS en Hubs**. In meerdere werk- en schrijfsessies werken de gemeenten van de regio, experts vanuit verschillende duurzaamheidsprogramma's en de provincie Noord-Holland samen om concrete acties te formuleren. Daarna is de regio overgegaan op kleinere sessies om acties uit te werken en regionale sessies om de uitvoeringsagenda te actualiseren.

Deze aanpak benadrukt het belang van maatwerk: de regio Alkmaar werkt aan de uitvoering van het gekozen maatregelpakket in lijn met de lokale behoeften, prioriteiten en ambities.

Regio Alkmaar is gestart met het maatregelpakket **Deelmobiliteit, MaaS en Hubs**. Dit pakket bevat twaalf maatregelen die gezamenlijk bijdragen aan het bevorderen van duurzame mobiliteit door het stimuleren van een modal shift van auto naar alternatieve vervoersmiddelen. Dit maatregelpakket heeft als doel om het autobezit en -gebruik te verminderen, terwijl er tegelijkertijd aantrekkelijke alternatieven worden aangeboden.

De maatregelen binnen die onderdeel vormen van het gekozen pakket betreffen:

- Knoopuntenbeleid (hubs/P+R)
- Mobiliteitstrategie bij gebiedsontwikkeling
- Deelmobiliteit en MaaS
- Stimuleren van actieve mobiliteit
- Aantrekkelijk maken van OV-gebruik
- Verhogen van de OV-capaciteit
- Slimme en verbonden mobiliteitssystemen
- Snelheidsverlaging
- Prijsbeleid parkeren
- Lagere parkeernormen
- Autoluwe zones/toegangsbeperkingen
- Laadinfrastructuur

In andere regio's worden op dit moment één of meerdere andere maatregelpakketten uitgewerkt, afhankelijk van de lokale ambities en prioriteiten. De ervaringen, successen en uitdagingen die in de ene regio worden opgedaan, worden gedeeld en meegenomen in de uitwerking van maatregelpakketten in andere regio's. Door een combinatie van kruisbestuiving en maatwerk wordt het proces om te komen tot de regionale uitvoeringsagenda's duurzame mobiliteit telkens verbeterd.

Positie en doel van het document

De Regionale uitvoeringsagenda's duurzame mobiliteit worden door de regio's gezien als een onderdeel van de Regionale Agenda's Mobiliteit (RAM's) waarin ook de bestaande ambities met betrekking tot duurzame mobiliteit zijn opgenomen. Bij de actualisatie van de RAM wordt de regionale uitvoeringsagenda duurzame mobiliteit opgenomen in de RAM.

De regionale uitvoeringsagenda duurzame mobiliteit is een levend document dat desgewenst uitgebreid kan worden met meer maatregelen uit het pakket, of met een ander maatregelpakket. Deze betreft nieuwe acties en maatregelen die tot stand gekomen zijn in een proces met de gemeenten en experts. De focus ligt op regionale samenwerking, maar in sommige gevallen trekken één of meerdere gemeenten een actie, terwijl andere gemeenten zich meer volgend opstellen.

Het doel van dit document is om gezamenlijk maatregelen/acties te nemen gericht op het creëren van de juiste voorwaarden voor de mobiliteitstransitie en de verduurzaming van mobiliteit. Voor het behalen van de CO₂-reductie doelen is de regio afhankelijk van het beleid van hogere overheden, zoals rekeningrijden, OV-tarieven en beleid ten aanzien van netcongestie. Dit document draagt bij aan toekomstbestendige, bereikbare, schonere en duurzame mobiliteit.

Bij de ontwikkeling van de uitvoeringsagenda's wordt nauw samengewerkt met verschillende andere programma's, projecten en beleidsagenda's die soortgelijke doelen en acties nastreven. Het RMP en de regio Alkmaar leggen bewust linken naar andere relevante initiatieven, zoals regionale investeringsagenda's, de ontwikkelingen rondom corridors, en andere duurzame mobiliteitsprojecten. Dit zorgt ervoor dat er geen dubbel werk wordt gedaan en dat alle betrokkenen optimaal gebruik kunnen maken van elkaars kennis en ervaringen. Door aan te sluiten bij bestaande projecten en programma's kunnen we synergie creëren, van elkaar leren en de uitvoering van maatregelen versnellen.

Dit document vormt tevens een belangrijke input voor de RMP monitor die wordt ontwikkeld. In deze monitor wordt bijgehouden welke maatregelen gemeenten daadwerkelijk uitvoeren, hoe ver ze gevorderd zijn en wat de effecten zijn van deze maatregelen op het gebied van duurzame mobiliteit. Het biedt een overzicht van de voortgang en helpt om bij te sturen.

De gegevens uit de uitvoeringsagenda's zullen regelmatig worden geactualiseerd, zodat de regio de voortgang effectief kan volgen en tijdig kan bijsturen. Dit maakt het mogelijk om niet alleen te rapporteren over de gerealiseerde maatregelen, maar ook om de impact op de bredere duurzaamheidsdoelen, zoals CO₂-reductie en verbeterde leefbaarheid, inzichtelijk te maken.

Maatregelpakket Deelmobiliteit, MaaS en Hubs

Maatregel menukaart	Acties	Trekker	Partners	Planning / mijlpalen	Resultaat	Voortgang bewaakt in/door	Opmerkingen	Brede welvaart effecten
Hubs/ Knooppuntenbeleid	1. Actualiseren en aanvullen doelgroepenanalyse hublocaties	PNH	BUCH, Alkmaar, Dijk en Waard	Afgerond in Q2 2027	Voortbouwen op doelgroepenanalyse die in 2024 is uitgevoerd door Bureau Uum. Overlap met motievenonderzoek P+R voorkomen.	RMP	Financiering door RMP	+ Leefbaarheid + Bereikbaarheid + Verkeersveiligheid + Geluid
Hubs/ Knooppuntenbeleid	2. Mobiliteitshub kustverkeer locatie De Meent	Bergen	PNH, Alkmaar	Zomer 2027	Concrete stappen formuleren om de mobiliteitshub De Meent te realiseren, bijvoorbeeld door maatregelen te bepalen op deze locatie.	RMP	Er is bestuurlijk draagvlak voor deze mobiliteitshub.	+ Leefbaarheid ++ Bereikbaarheid + Verkeersveiligheid + Geluid
Hubs/ Knooppuntenbeleid	3. Uitbreiding fietsenstalling mobiliteitshub NS-station Castricum	BUCH	PNH	ntb	Uitbreiding fietsenstalling door middel van tweede laag. Meer ruimte voor bakfietsen op fietsparkeerdak.	RMP	Financiering door RMP	+ Leefbaarheid + Bereikbaarheid + Verkeersveiligheid + Geluid
Hubs/ Knooppuntenbeleid	4. MPvE grootschalige gebiedsontwikkelingen	Alkmaar	PNH	Afrond in Q2 2027	Grootschalige gebiedsontwikkelingen binnen de gemeenten hebben behoefte aan heldere en goedgekeurde ontwikkelkaders. Specifiek voor mobiliteit een uitwerking van de diverse mobiliteits <thema's< th=""> en gebruikersgroepen.</thema's<>	Alkmaar	Financiering door Alkmaar en/of door PNH/RMP.	+ Leefbaarheid + Bereikbaarheid + Verkeersveiligheid + Geluid
Hubs/ Knooppuntenbeleid	5. Verkennen hublocatie Oudorp	Alkmaar	PNH	Q4 2026	Een hublocatie Oudorp (een bestaande P aan de stadsrand) met potentieel dubbelgebruik. Hierbij wordt ook gekeken naar de P+R. Met parkeeronderzoek wordt het gebruik en de potentie onderbouwd en vervolgstappen bepaald.	RMP	-	+ Leefbaarheid + Bereikbaarheid + Verkeersveiligheid + Geluid
Hubs/ Knooppuntenbeleid	6. Onderzoek samenhang mobiliteitshubs en zoeken van combinaties	Alkmaar	PNH	ntb	Inzicht in hoe de hubs van gemeente Alkmaar zich tot elkaar verhouden. Welke hubs er zijn en welke doelen zij dienen. Zoeken naar combinaties zoals autoparkeren met fietsverhuur of bussen. Voorbeelden zijn Oudorp (regionale P+R), de Meent, AZ en Alkmaar Noord.	RMP	-	+ Leefbaarheid + Bereikbaarheid + Verkeersveiligheid + Geluid

Maatregel menukaart	Acties	Trekker	Partners	Planning / mijlpalen	Resultaat	Voortgang bewaakt in/door	Opmerkingen	Brede welvaart effecten
Hubs/ Knooppuntenbeleid	7. Uitzoeken potentiële grondruil	PNH, Castricum	NS	Q3 2025	Fietsverbinding van hoofd-/doorfietsroute (Puikman-Kramersweg) naar fietsenstallingen westzijde station. Valt ook binnen maatregel stimuleren actieve mobiliteit.	RMP	-	+ Leefbaarheid + Bereikbaarheid + Verkeersveiligheid + Geluid + Gezondheid
Hubs/ Knooppuntenbeleid, stimuleren actieve mobiliteit, deelmobiliteit en MaaS en aantrekkelijker maken OV gebruik	8. Verbetering stationsomgevingen Castricum en Alkmaar	Zaancorridor BUCH, Alkmaar	PNH, NS	Start in 2025, Q4 2026 gereed	Relatie met Poort naar de Duinen en Zaancorridor. Doel is herinrichting stationsbieden tot uitnodigend omgeving. Verbetering van overstap op voor- en natransport en wandel- en fietsroutes. Tevens onderzoek naar capaciteit fiets- en autoparkeren. Aandacht voor recreanten, forensen en zakelijke bezoekers.	Zaan-corridor	-	++ Leefbaarheid ++ Bereikbaarheid + Verkeersveiligheid + Geluid + Gezondheid
Deelmobiliteit en MaaS	9. Opstellen beleid (notitie) t.a.v. deelmobiliteit (deelauto's) in de wijken voor bestaande en nieuwe bewoners	BUCH	PNH	Q3 2026 gereed	Het ontwikkelde beleid wordt vastgelegd in een <i>notitie</i> en vastgesteld. In de wijken gaat de gemeente actiever helpen bij werving. Voor nieuwe bewoners wordt een mobiliteitscorrectie parkeernorm opgesteld als concreet document voor projectontwikkelaars.	BUCH	Notitie is deels geschreven en wordt voortgezet als bestuurlijk draagvlak is verkregen	++ Bereikbaarheid + Leefbaarheid
Deelmobiliteit en MaaS	10. Onderzoeken behoefte en mogelijkheid uitbreiden deelmobiliteit NS-station Castricum	BUCH	PNH	Deelauto Q1 2026 Elektrische fiets Q4 2026	In overleg met landelijke aanbieder wordt de behoefte en mogelijkheid voor de uitbreiding van deelauto's op het NS station uitgezocht. Daarnaast wordt de mogelijkheid voor recreatief gebruik van de elektrische fiets verkend.	RMP	-	++ Bereikbaarheid + Leefbaarheid

Maatregel menukaart	Acties	Trekker	Partners	Planning / mijlpalen	Resultaat	Voortgang bewaakt in/door	Opmerkingen	Brede welvaart effecten
Deelmobiliteit en MaaS	11. Verkennen mogelijkheden regionaal aanbesteden deeltweewielers	PNH	PNH	Langere termijn	Naar het voorbeeld van Gooi en Vechtstreek is het interessant om deelfietsen ook regionaal uit te rollen in de regio (heel Noord-Holland Noord). VRA zet iets vergelijkbaars op, PNH verkent haar rol hierin. Doel is regionale aanbesteding voor deeltweewielers met financiële en operationele schaalvoordelen, betere dekking en bereikbaarheid, en sterkere onderhandelingspositie	RMP	-	++ Bereikbaarheid
Parkeerbeleid (Betaald parkeren uitbreiden/verlagen parkeernorm)	12. Actualiseren parkeerbeleid	BUCH	-	Q4 2026	Actualiseren van parkeerbeleid naar de meest recente (passende) parkeernormen van CROW. Doel is niet om betaald parkeren in te voeren of uit te breiden, of parkeernormen overal te verlagen. Blauwe zones is wel een mogelijkheid.	BUCH	-	+ Gezondheid ++ Leefbaarheid + Verkeersveiligheid + Geluid
Deelmobiliteit, Slimme en verbonden mobiliteitssystemen	13. Bezoekers met incar informatie sturen naar P+R locaties	Alkmaar	-	Ntb	Efficiënter parkeren, waarbij bezoekers naar P+R locaties (Oudorp en AZ stadion) en beschikbare parkeergarages worden geleid. Zodat verkeersdrukte en onnodig zoekverkeer worden verminderd.	Alkmaar	-	+ Gezondheid ++ Leefbaarheid + Verkeersveiligheid + Geluid
Stimuleren actieve mobiliteit	14. Opstellen integraal fietsroutenetwerk	BUCH, Alkmaar, Dijk en Waard	PNH	Ntb	Samenbrengen van recreatieve en DFR netwerken in één routenetwerk. En actie zetten voor uitvoering van routes die andere programma's niet oppakken. Specifieke aandacht voor verkeersveiligheid.	PNH	-	++ Gezondheid ++ Leefbaarheid + Verkeersveiligheid + Geluid
Stimuleren actieve mobiliteit	15. Schetsontwerp en kostenraming voor doorfietsroutes	BUCH, Alkmaar, Dijk en Waard	PNH	Ntb	In de regio wordt gewerkt aan meerdere DRF. Sommige blijven liggen. Waar nodig kan het RMP ondersteunen bij het maken van schetsontwerp en kostenraming.	PNH	-	++ Gezondheid ++ Leefbaarheid + Verkeersveiligheid + Geluid

Uitgevoerde acties

Actie	Trekker	Afgerond	beschrijving	Resultaat
Potentieonderzoek voor deelmobiliteit in kleinere gemeenten	BUCH	Q3 2025	Bepalen kwantitatieve doelstelling aantal deelauto's (i.v.m. inspanning die in verhouding staat tot resultaat). En bepalen aantal privéauto's die vervangen worden door één deelauto (i.v.m. draagvlak voor reserveren parkeerplaats).	De vervangingsratio van deelmobiliteit is opgehaald en gedeeld. Het ratio ligt tussen de 4 en 14 auto's (weggedaan of niet aangeschaft). Het ratio is afhankelijk van de precieze locatie, omgeving, doelgroepen, etc.
Pilot MPvE Oostrand NZS en Langedijk West	Dijk en Waard	Q2 2025	Efficiënte integratie van deelmobiliteit in nieuwbouwlocaties en blauwdruk voor andere nieuwbouwlocaties	MPvE's zijn opgeleverd door Arcadis.
Pilot Rembrandtkwartier: Uitbreiden betaald parkeren vergunninghouders	Alkmaar	Q2 2025	Minder gebruik van auto's/parkerende auto's in Rembrandtkwartier. Mogelijkheden voor andere wijken om pilot aan te vragen.	
Doelgroepenanalyse hublocaties: Alkmaar, Alkmaar AFAS, Alkmaar De Meent, Alkmaar Noord, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo, Purmerend, Uitgeest	PNH	Q3 2024	Startpunt voor verder onderzoek hublocaties. Inzicht in de doelgroepen, eerste aanzet uitwerking hublocaties.	Rapportage is opgeleverd door Bureau Uum.
Ontwerpstudie mobiliteitshub Noord-Scharwoude	Dijk en Waard	Q4 2025	Inzicht in de vormgeving van een streekhub en dient als blauwdruk voor andere streekhubs. De ontwerpstudie bestaat uit drie stappen: 1. Potentieonderzoek hub nieuwbouw locatie Noord-Scharwoude 2. In kaart brengen faciliteiten en voorzieningen/generiek programma van eisen streekhub (blauwdruk) 3. Ontwerp streekhub Noord-Scharwoud	Rapportage is opgeleverd.
Motievenonderzoek P+R Uitgeest, Castricum en Heiloo	BUCH	Q1 2026	Inzicht in de motieven van de reizigers bij hubs Uitgeest, Castricum en Heiloo, start voor verder verkennen mogelijkheden hublocatie.	Rapportage is opgeleverd door Bijstelling.